

جياڭ زېمىن جولداس جۇرەگىمىزدە ماڭگى جاسايدى

———— بۈكۈل ھەلدىڭ جەر - جەرىندەگى كادىرلار مەن بۇقارا جياڭ زېمىن جولداسقا قايمىلى ازا ئېلىدىردى

□ شېنخۇا اگەنتىتىگىنىڭ تىلشەلىرى

بىرنەشە كۈننەن بەرى، بۈكۈل ھەلدىڭ جەر - جەرىندە- ھەگى كادىرلار مەن بۇقارا كوكرەك تولى قۇرمەتپەن جانە قويۇ سۇبېسەنشىلكېيەن، ئىئۇرلى تاسىلدەر ارقىلى بۈكۈل پارتىباعا، بۈكۈل ارمىباعا، بۈكۈل ھەلدەگى ار ۇلت خالققا حا- بارلاندىرۇدى تىڭداپ، كورمپ، جياڭ زېمىن جولداسقا قايد- ھىلى ازا ئېلىدىرپ، وزدىكتەنرەننەن ئىئۇرلى قاراپايىم تاسىلدەر ارقىلى شەكىسىز ساعىنىشتارنن ئېلىدىردى.

مۇراتننا مۇراگەرلىك ھەتسپ، الدىڭغىلاردىڭ نىزىمەن بولاشقاقتا جول اشامىز. كوپشىلىك ئېىر اۇنزدان مىنانى ئېىلد- دىردى: شى جېينېڭ جولداسنى ۇيىقتى ەتكەن پارتىبا ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىغىندا، قايعىنى كۇش - قۇتاققا اينالدىردىپ، ئوز جۇمىسى ورنىمىزدا اناعۇرلۇم قۇلىشنا قىزمەت سىتەپ، قاجىماي - تالھاي نىتىماقتاسا كۇرەس جاساپ، ۇلتنى گۇلدەندىرۇ ۇلى جوباسىن بىرتىندەپ تاماشا رەھالدىققا اينالدىرامىز .

داۋىرمەن نەڭ ئىلگەرلەپ، ئورنى اشا جاڭخالىق اشامىز

بوحاي تەڭىزنىڭ جاعالاۋى، تەڭىز جەلى ازىناپ تۇر .

” مەن بىرنەشە مېنىئۇتان كەيىن قالپىما كەلدىم، قاتتى ازاپتاندىم“. جياڭ زېمىن جولداسنىڭ قايتىسى بولغان حابا- ردىن ەستىگەننەن كەيىن، تىبانچىن پورتى كونتەبىنەر كەمەجا- يى شەكىتى سەرىكتەستىگى مەڭگەرۇ ئېوملى جاعالاۋ كوپىد- رى اترەتى پارتىبا ياچەيكاسىنىڭ شۇجىي جانە اترەت باسىتد- ھى ۋاڭ يۇيگى رەركشە قايعىردى .

ۋاڭ يۇيگى ەسكە ئىپ بىلاي دەدى: سول جىلى جياڭ زېمىن جولداس تىبانچىن پورتىنا كەلىپ قىزمەت تەكد- سەرگەندە، مەن كەمەجايداعى كونتەبىرلىك جۇڭ كولىگد- نىڭ قاراپايىم شوفەرى ەدىم. 30 نەشە جىل ئوتىپ كەتتى، تىبانچىن پورتىندا جەر مەن كوكتەي وزگەرىستەر ئۇلىپ، بەيجىڭ - تىبانچىن - خىبەيدىڭ تەڭىزدەگى قاقپاسنا اينال- لىپ، دۇنيە جۇزىنىدەگى 180نەن استام مەملىكەت پەن رايوند- نىڭ 500دەن استام پورتىمەن ساۋدا بارىس - كەلىسىن ساقتادى .

”ئېىز ئىس جۇزىنىدىك ارەكەتمىز ارقىلى ازالى كوڭد- لىمىزدى ئېىلدىرپ، ئوز جۇمىسى ورنىمىزدا تاغى دا تىڭ ۇلەس قوسىپ، دۇنيە جۇزىندە بىرەگەي، جاسىل، زەرەدلى تورايىتقى پورتتى جەدەل قۇرامىز“، - دەدى ۋاڭ يۇيگى .

جۇڭگو توپىراغىنىداعى جۇڭخۇا ەلىنىدە سوتسىيالىستىك بازار شارۋاشلىغى ئىئۇزلىسى ۇزدىكىسىز كەمەلدەنە ئىئۇستى .

جياڭ زېمىن جولداس قىزمەت تەكسەرگەن لياۋنىڭنىڭ اناڭاغىدا كاسپورنى تالاي جىل بۇلجىماستان ” رەفورما + بازار“ سىندى دامۇ جولىمەن ئىئورپ، كونه كاسپورنىنىڭ تىيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۇنن بۇلجىماستان ئىلد- گەرلەنپ، زەرەدلى بولات قورنىئۇدىڭ جاڭا ئاۋۇرىن اشتى . چىڭخايداعى گولۇد مۇناي ايسرۇ زاۋۇدىندا، كوپشە- لىك جياڭ زېمىن جولداسنىڭ سول جىلى قىزمەت تەكسەر- گەندەگى ئاپسىراماسن ەستە بەرىك ساقتاپ، علمىي زەررتەئۇ سەرىپىنىن ارتتىرىپ، ئۇندىرىس ورەسىن جوعارىلاتىپ، چىڭخاي - شىياڭ ئۇستىرتىنىڭ جانار زات قۇرلىمەن جاق- سارتىپ، ئۇش داربا قاينارىنىڭ اشق اسپان، ئمولدىر سۇن ويىداعىداي قورغاۋعا قۇلىشنىۇدا .

...

مەملىكەتنىڭ دامۇ جانە رەفورما كومىتەتىنىدەگى، علمىم - تەخنىكا مېنىستىرلىگىنىدەگى، ونەر كاسىپ جانە ىنفورماتىسالاند- دىرۇ مېنىستىرلىگىنىدەگى كادىرلار، جۇمىشىى - قىزمەتكەرلەر مىنانى ئېىلدىردى: خالىقلاراداعى، ەل نىشىنىدەگى توتەنشە كۆردەلى جاعايدىا، جياڭ زېمىن جولداس پارتىيانىڭ ورتا- لىق باسشىلىق كوللەكتىۋىن باسىناپ، ماركىسىزم - لىنىنىزم، ماۋ زىدۇڭ يىدەياسى، دىڭ شياۋپىڭ نازارياسى ۇلى ئۇنن بىيك ۇستاپ، پارتىيانىڭ نەگىزگى لۇشىياننا اۇنىقىماي تاباند- دى بولپ، بۈكۈل پارتىيانى، بۈكۈل ھەلدەگى ار ۇلت خالقىن نىتىماقتاستىرىپ، ورايدى مىقتى يگەرپ، رەفورمانى تەرەڭدەتپ، ەسىك اشۇدى كەڭەيتىپ، دامۇدى جەبەپ، ورنىقتىلشتى ساقتاپ، جۇڭگوشا سوتسىيالىزىمدى 21 - عاسىرغا ئىساتتى جەتكىزدى .

قازىنا مېنىستىرلىگىنىدەگى، ساۋدا مېنىستىرلىگىنىدەگى، جۇڭگو خالىق بانكەسىنىدەگى جولداسنار مىنانى ئېىلدىردى: جياڭ زېمىن جولداسنىڭ باسشىلىغىندا، لەلمىز سوتسىيالىستىك بازار شارۋاشلىغى ئىئۇزىلىسىنىڭ رەفورما نىساناسى مەن نە- گىزگى جۇلگەسىن ايقىن ورناتىپ، سوتسىيالىزىمنىڭ العاشقى ساتسىنىدىاعى جالپىلىق مەنىشكىنى نەگىزگى تۇلعا ەتكەن، كوپ ئىئۇرلى مەنىشكەتگى شارۋاشلىق قاتار دايمىتىن نەگىز- گى ەكونوميكالىق ئىئۇزىمدى جانە ەڭبەگىنە قاراي ئېولۇدى نەگىزگى تۇلعا ەتكەن، كوپ ئىئۇرلى ئېولىس ئاسىلى قاتار ئومىر سۇرەتىن ئېولىس ئىئۇزىمەن ايقىن ورناتىپ، سوتسىيالىستىك زاتتىق وركەنىيەت، ساياسىي وركەنىيەت،

رۇخانىي وركەنىيەت قۇرىلىسىن ئلگەرلەتپ، كۇللى دۇنيەنىڭ نازارىن اۋدارغان تىڭ ئىلگەرلەۋشىلىككە قول جەتكىزدى . توڭگەرىستىنڭ قاسىيەتتى جەرى شانىشىدىڭ يان - انىندا جەرگىلىكتى ورنىدىاعى كادىرلار مەن بۇقارا جابال قايعىلى خاباردى كوشىرىپ تاراتىپ، جياڭ زېمىن جولداسقا دەگەن تەرەڭ قايعىلى كوڭىل كۇيلەرىن ئېىلدىردى .

” جياڭ زېمىن جولداسنىڭ يان - انىغا كەلىپ قىزمەت تەكسەرگەن بەينەسى اۋەلگىندەي يان - ان خالقىنىڭ كوڭىلد- نە تەرەڭ ۇيالاعان“. يان - ان قالاسى يان - ان رۇخىن زەررتەئۇ ورتالىغىنىڭ مەڭگەرۇشىسى فىڭ مەي بىلاي دەدى: جياڭ زېمىن جولداس ” ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسىنىڭ نەگىزگى جاراتۇشىسى. ” ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ يىدەياسى العا قويىلغاننان كەيىن، يان - اندا قىزۇ ئاڭسى قوزغاپ، كوپ وتپەي - اق ” ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىز- دى يىدەياسىن ۇيرەنۇدىڭ جانە امالياتتا ايگىلەۋدىڭ قىزۇ ورلەۋى كوتەرىلدى. ئالى سەمىزدە، سول ئېىر مەزگىلدە بۈكۈل قالا ” ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسىن دا- يەكتىلەندىرىپ، امالياتتا ايگىلەپ، رەفورما جاساۋدىڭ، ەسىك اشۇدىڭ جاڭا جاعايدىنا سايكەسپەيتىن، بۇقارانىڭ تە- لەگىنە ۇيلەسپەيتىن كورنەكتى ماسەلەلەردى كۇش سالا شەشىپ، پارتىيانىڭ سىتىلىن جانە پارتىبا مەن بۇقارا قاتناسىن، كادىرلار مەن بۇقارانىڭ قاتناسىن كورنەكتى جاقسارتتى .

قوعام خاۋىپسىزدىگى مېنىستىرلىگىنىدەگى، مەملىكەت خاۋىپسىزدىگى مېنىستىرلىگىنىدەگى، ادىلىيا مېنىستىرلىگىنىدە- گى، جاراتىلىستىق بايلىق مېنىستىرلىگىنىدەگى، ەكولوگىيالىق ورتا مېنىستىرلىگىنىدەگى جولداسنار مىنانى ئېىلدىردى: جياڭ زېمىن جولداس بۈكۈل پارتىيانىڭ اقىل - پاراساتىن شوغرلاندىرىپ جاراتقان ” ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسى ادامزات تارىخى دامۇنىڭ، العا باسۇنىنىڭ جالپىعا بىردەي زاڭدىلىغىنا بويسۇنىپ، ئاۋۇر دامۇنىنىڭ اعىمىنا جانە لەلمىز قوعامى دامۇنىنىڭ، العا باسۇنىنىڭ تالابىنا بەيىم- دەلىپ، بۈكۈل ھەلدەگى ار ۇلت خالقىنىڭ مۇددەسى مەن تىلەگىن بەينەلەپ، جاڭا جاعايدىا پارتىيانىڭ بىلىك جۇرگىزۇ قابىلەتىن جوعارىلاتۇدىڭ، پارتىيانىڭ بىلىك جۇرگىزۇ ورنىن بەكەمدەۋدىڭ، پارتىيانىڭ بىلىك جۇرگىزۇ بورىشىن ورنىد- داۋدىڭ ئىئۇبىرلى تىيانغان يگەردى .

سىرتقى سىستەر مېنىستىرلىگىنىدەگى، مەملىكەتنىڭ ۇلت سىستەرى كومىتەتىنىدەگى كادىرلار مەن بۇقارا مىنانى ئېىلدىر- دى: جياڭ زېمىن جولداسنىڭ توڭگەرىس رۇخى مەن توڭد- كەرىس قاسىيەتىنىن ۇيرەنەمىز، ول كىسىنىڭ ماركىسىزدىك تۇرىغىنى، كوزقاراستى، ادىستىنى قولدانىپ جاڭا احوالدى زەررتەپىتىن، جاڭا ماسەلەنى شەشەتىن علمىي پوزىتىپاسىي مەن جاسامپازدىق رۇخىنان ۇيرەنەمىز .

ار قايسى دەموكراتىيالىق پارتىبا - توپتاردىڭ ورتالىق كومىتەتتەرىنىدەگى، مەملىكەتنىڭ ساۋدا - ونەر كاسىپشىلەر بىرلەستىگىنىدەگى جانە پارتىادا، توپتا جوق قايراتكەرلەر ئېىر اۇنزدان بىلاي دەپ قارادى: جياڭ زېمىن جولداس لەلمىزدەگى ار ۇلت خالىق جاپىاي موپىنداغان اسقاق بە- دەلگە بە كورنەكتى باسىشى. جۇڭگوشا سوتسىيالىزم ۇلى ئىسىنىڭ كورنەكتى باسىشى، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسە- نىڭ ئۇشىنىشى بۇىن ورتالىق باسشىلىق كوللەكتىۋىنىڭ ۇيتقىسى، ” ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسىنىڭ نەگىزگى جاراتۇشىسى رەتىنىدە، جياڭ زېمىن جولداس جۇڭگوشا سوتسىيالىزم سىستەرىن دامىتۇ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ باسشىلىغىنداى كوپ پارتىبا سەلبەستىگىنە جانە ساياسى كەڭەس تۇزىمىنە تاباندى بولۇ جانە ونى كەمەلدەندىرۇ ئۇشىن وشپەس ماڭىزدى ۇلەس قوستى .

بۇقاراعا قۇرمەت ەتەمىز، بۇقاراعا كوڭىل بولەمىز

سانشى دالاسىنىڭ بار الابى قاسىرەتكە باتتى. حابار- دان جياڭ زېمىن جولداسنىڭ قايتىسى بولغان حابارىن تىڭدا- عاننان كەيىن، سانشى ولكەسى داتۇڭ قالاسى يۇنجوۋ رايو- نى باسۇن قىستامىن قايعى ئۇمانى تورلادى. 80 جاستاعى قارت شۇجى ليۇ جىپىڭ مەن جۇبايى جياڭ زېمىن جولداسە- نىڭ قىستاققا كەلىپ قىزمەت تەكسەرگەندەگى سۇرەتىن ئىپ كوز جاستارىن كولدەتتى .

جاسى ۇلعايىپ قالغانمەن، 1990 - جىلى 1 - ايدا جياڭ زېمىن جولداسنىڭ داتۇڭ - ياڭئاۋ جەر سىلكىنىسىنەن كەيىن قىسە- تاققا كەلىپ تەكسەرۇ جۇرگىزگەندەگى كورنىسى ليۇ جىپىڭنىڭ ئالى ەسىنەن كوتەرلە قويغانى جوق. ” ول قىستاققا كەلىپ، حال - جايىمىزدى ۇغىسىپ، ئېىزدى مەكە- نىمىزدى قايتا قۇرۇعا جىگەرلەندىردى“. ليۇ جىپىڭ بىلاي دەيدى: وسى جىلداردا باۋسۇن قىستاعى جاڭا قىستاقنى قايد- تادان قۇرىپ، كومىردى ەلەكتىرگە وزگەرتۇدەن كەيىنگى تازا جىلۇدان يىگىلىكتەندى، دامۇى بارغان سايىن جاقسار- دى، ئېىز تاماشا تۇرمىسىمىز ارقىلى جياڭ زېمىن جولداسنى الاڭسىز ەتەمىز .

جياڭ زېمىن جولداسنىڭ قايتىسى بولغان حابارى، تاڭد- شاندىاعى اۋىر جەر سىلكىنىسىنەن امان قالغان جەتمم بالا، خىبەي ولكەسى تاڭشان قالاسى ساۋىقتىرۇ، ەمدەۋ ورتالىغى

جىمبالىق ساراپتائۇ كەڭسەسىنىڭ ساراپشىسى داڭ يۇيشىنىنىڭ ويىن 26 جىلىدىڭ الدىنا اپاردى. ول 1996 - جىلى 7 - ايدا جياڭ زېمىن جولداسنىڭ تاڭشانغا كەلىپ قىزمەت تەكسە- رىپ، تاڭشاندىاعى جەر سىلكىنىسىنە قارىسى اتتائۇ ەسكەرتە- كىشى سارايىنىدا وزىنە قۇلىشنا قىزمەت سىتەپ، پارتىبا مەن خالقتىڭ ماپەلەگەن مەيىرباندىغىن اقتاۋدى تاپسىرغاندىغىن ەسكە الدى. داڭ يۇيشىن بىلاي دەيدى: جياڭ زېمىن جول- داسنىڭ جىگەر بەرۇى ماغان ئومىر بويى ەس قاتتى، ۇنىچۇاند- داعى جەر سىلكىنىسىنىدە جەر سىلكىنىسىنە قارىسى اتتانىپ، اپاتتان قۇتقارۇعا جانە جاڭا تىپتىي ايدارشا ۇيرۇس وكپە قاينۇ نىدەتىنەن ساقنائۇ - تىزگىندەۋ قىزمەتىنە رىقتىلىقپەن تىزىمدەلىپ قاتناسىپ، پارتىبا مەن خالىق ئۇشىن ئوز كۇ- شىمدى قوسۇعا بەل بۇدىم .

جياڭ زېمىن جولداس كوزى تىرسىنىدە ئۇش قىساڭ سۇ قويماسى اۋماعىنىڭ دامۇىن جانە كوشىرلىگەن خالقتىڭ تۇرمىسىن ويىنان شىعارمادى. 1998 - جىلى 4 - ايدا چۇڭچىڭدە قىزمەت تەكسەرگەندە، ول چۇڭچىڭدەگى قۇلىڭنىڭ نانئو قالاشىغىنىڭ لىانفىڭ قىستامىن شىكەرلەي ارالاپ، سۇ قويماسى اۋماعىنان كوشىرلىگەن بۇقارامەن شۇ- يىر كەلمسە اڭگىمە دۇكەنىن قۇرىپ، كوپشىلىكىنىڭ ئۇندىد- رىس، تۇرمىسى جاعايدىنا كوڭىل ئېولدى .

جياڭ زېمىن جولداسنىڭ قايتىسى بولغان حابارىن ەسە- تىگەندە، لىانفىڭ قىستاعى پارتىبا ياچەيكاسىنىڭ شۇجىيى يە جياڭ قاتنى قاسىرەت شەكتى. ” قىستاق تۇرىغىندارى جياڭ زېمىن جولداسنىڭ قامقورلىغىن ۇمىتپاي كەلدى“. ۇش- كە ۋاكىلدىك ەتۇ“ ماڭىزدى يىدەياسى پارتىيامىزدىڭ باستان - اياق جۇڭگوداعى قالىڭ خالقتىڭ ئىئۇبىرلى مۇددەسىنە ۋا- كىلدىك ەتۇىن باسا دارىپتەدى، ئېىز، ئسوزسىز، جياڭ زېمىن جولداسنىڭ مۇراتىنا مۇراگەرلىك ەتسپ، اۋىل - قىستاقنى گۇلدەندىرۇ جولىندا كوپشىلىكتىڭ تۇرمىسىن بارغان سايىن جاقسارتا تۇسەمىز“، - دەدى يە چياڭ .

ادام كۇشى بايلىغى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۇ مېنىستىرلىگىنىدەگى، قاتناسى - تاسىمال مېنىستىرلىگىنىدەگى، مەملىكەتنىڭ دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتلىق كومىتەتىنىدە- گى، قوسىننان شەكىنگەن اسكىرىلەر سىستەرى مېنىستىرلىگىند- دەگى كادىرلار، جۇمىشىى - قىزمەتكەرلەر مىنانى ئېىلدىر- دى: جياڭ زېمىن جولداسنىڭ تاڭداۋلى مىنەز - قۇلىغىنان جانە اسقاق قاسىيەتىنىدە ۇيرەنىپ، بار نىتا - بىيلەمەن خالىق ئۇشىن قىزمەت سىتەشۇ سىندى ئىئۇبىرلى باس ماقساتقا، ئسوزسىز، تاباندى بولپ، بۇقارالىق كوزقاراستى بەرىك ورناتىپ، بۇقارالىق لۇشىياننى دايەكتىلەندىرىپ، خالقتىڭ ئىئول جاسامپازدىق رۇخىنا قۇرمەت ەتسپ، قاشاندا خالىق بۇقاراسىمەن ەنەنە بايلانىستى ساقتايمىز .

وقۇ - اعارتۇ مېنىستىرلىگىنىدەگى، خالىق سىستەرى مېنىستىرلىگىنىدەگى، تۇرغىن ئۇي جانە قالا، اۋىل قۇرىلىسى مېنىستىرلىگىنىدەگى، مادەنىيەت جانە ساياحات مېنىستىرلىگىنىدە- گى جولداسنار مىنانى ئېىلدىردى: جياڭ زېمىن جولداس بۇقاراعا قۇرمەت ەتسپ، بۇقاراعا كوڭىل بولپ، قاشاندا خالىق بۇقاراسىنىڭ حال - جاعايدىنا بارنىشا كوڭىل ئېولدى. جياڭ زېمىن جولداسنىڭ تاڭداۋلى مىنەز - قۇلىقنان ۇيرەنىپ، پارتىيانىڭ بۇقارالىق لۇشىياننا قاشاندا تاباندى بولپ، بارلىغىن بۇقارا ئۇشىن سىتەپ، بارلىغىندا بۇقاراعا سۇيەنىپ، بۇقارانىڭ اراسىنان كەلىپ، بۇقارانىڭ اراسىنا بارامىز .

” جياڭ اتا، باقىل بولغىز، ئىمىزدى ماڭگى ساعىنامىز“، ”خالىق ئىمىزدى ماڭگى ەستە ساقتايدى“، ” جاس ۇرپاقتار مەملىكەتتى اناعۇرلۇم قۇلىشنا قۇرىپ، ئىمىزدىڭ ئۇمىتىڭىز- دى اقتايدى“ ...

يىتتەرنەتتە قالىڭ يىتتەرنەت پايدالانىشۇشلار كوشىرىپ تاراتۇ، لەبىز قالدىرۇ سىياقتى فورمالارمەن، جۇرەك جاردى سوزدەرىمەن جياڭ زېمىن جولداسنى شىن ئقىلاىپمەن ەسكە الاتىندىقتارنن ئېىلدىردى. بۈكۈل ھەلدەگى ار ئىئۇرلى اقىبا- رات ساپتارىى جانە ۇيشىن ەلئۇمەتنىڭ نومىرلەرى قارا سۇر ئۇسكە اۋىستىرىلىپ، قايعىلى كۇيدى ئېىلدىردى .

كەڭ - بايتاقى ۇلتتىق ئىچىرلەردە ار ۇلت بۇقاراسى كەڭ - بايتاقى كوئىيەن جىياڭ زېمىن جولداسقا ازا ئوچىرەكتى قورشاعان تاۋلاردىڭ باسنا بۇلت ئۇيىرىلد- دى. جياڭ زېمىن جولداس ەكى رەت قىزمەت تەكسەرگەن گۇاڭشىدىڭ بايىسى قالاسى تىبان - ياڭ رايونى نايوپ قالاشد- ەنىڭ بۇجچاڭ قىستامىندا قىستاق تۇرىغىندارى وزدىكتەرد- نەن قىستاقلىق كىرە بەرىسىندەگى ۇلكەن ەسكەرتكىش تاستىڭ الدىنا بارىپ ەسكە الدى .

ەسكەرتكىش تاسقا جياڭ زېمىن جولداسنىڭ جىگەرلەند-

دىرگەن سوزدەرى ويىلغان: ” مې جۇمساپ، امال قا-

راستىرىپ، داشىشان رايونىن بايتىئو سىندى ماسەلە-

نى ويىداعىداي شەشىپ، اعا بۇىن توڭگەرىسىشىلەر

مەن ارداگەر قۇرباندار ورناتقان بېلىكتى ويىداعىداي

قۇرۇ كىرەك“. قىستاق تۇرىغىندارى بىلاي دەيدى:

جياڭ زېمىن جولداسنىڭ جىگەرلەندىرۇى قىستاق

تۇرىغىندارىنىڭ قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جاساپ، كەدەيد-

لىكتەن ارىلىپ بايىپ، اناعۇرلۇم تاماشا تۇرمىسقا ۇمتىلۇنا

قاشاندا دەممەۋ بولپ كەلدەدى. (جالعاسى 7 - بەتتە)

شياڭگاڭداى، اۋمىنىداعى، تايۋاندىاعى ار سالاداعىلار

جياڭ زېمىن جولداسنى ئەرەڭ ساعىنىشپەن ەسكە الدى

شېنخۇا اگەنتىتىگىنىڭ 12 - ايدىڭ 2 - كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى. جياڭ زېمىن جولداس قايتىسى بولغاننان كەيىن، شياڭگاڭ، اۋمىن، تايۋان قوعامىنىڭ ار سالاسىنداىلار بىرنەشە كۇننەن بەرى ئىئۇرلى فورمالارمەن ۇزدىكىسىز ازا بىلدىرۇدە .

12 - ايدىڭ 2 - كۇنى ورتالىق خالىق ۇكىمەتىنىڭ شياڭگاڭ رەرەكشە اكىمىشلىك رايونىنداى بايالىنىس كەڭسەسى عىماراتىنىڭ ال- دىنىدا، ازا ارناۋلارى ئىزىلىپ، بايچۇي گۇلدەرى قويىلىپ، ازا ئېىلدىرۇ قىيىملىنا وزدىكتەنرەنن قاتناسقان شياڭگاڭ قالا تۇرىغىندا- رىنىڭ اياغى ۇزىلمەدى .

شېنجيە شاڭشۇيدا تۇراتن لياۋ شىڭخۇڭ قىستاق تۇرىغىندارد-

نىڭ 10 ۋاكىلن ەرتىپ، اۋتونوكولپمەن ئېىر ساعااتنان استام ۋاقىت

جول ئجۇرىپ كەلدى. ولار ئۇنىسىز قۇرمەت ئېىلدىرىپ، قاتارغا

تۇرىپ، گۇل قويىپ، لەبىز قالدىردى. ”ئوراعا جياڭ زېمىن شياڭ-

گانگىدى وتانىنىڭ قۇشاعىنا قايتا ورلۇعا باسىناپ اكەلدى، ئېىز ول

كىسىنى اتتاندىرىپ سالامىز“، - دەدى لياۋ شىڭخۇڭ.

قارالى كىيىم كىيگەن شياڭگاڭ قالا تۇرىغىندارى ورتالىق خالىق ۇكىمەتىنىڭ شياڭگاڭ رەرەكشە اكىمىشلىك رايونىنداى بايالىنىس كەڭسەسى عىماراتىنىڭ الدىنىدا ۇزىننان - ۇزاق قاتارغا تۇردى، ا- دامدار قولدارىنا نە كۇرەڭگەي نە ازا ئېىلدىرۇ ئاقتايشاسىن ۇستاد- تى. 82 جاستاعى قالا تۇرغىنى چىن مىرزا اسا قايعىلى كوڭىلمەن ازا تۇتۇ تۇىغىرىنىڭ الدىنان كەتپەيى ۇزاق تۇردى. ”ونىڭ ئىمىزدى ناغىز جۇڭگولققا اينالدىرغاندىغىنا العىس ايتامىن“ 1 - دەدى ول .

”ئوراعا جياڭ زېمىن، ئىمىزدىڭ جۇڭگوغا قوشقان ۇلەسىڭىز - گە كوپ راقىمەت“، ”ئىمىزدىڭ مەملىكەتكە دەگەن قالىقتىسىز ۇلەسىد- ئىز جۇڭگو ەكونوميكاسىن قارىشتاتتى، شياڭگاڭدى وتانىنىڭ قۇشاعىنا ئىساتتى تۇردە قايتا وراتتى، ئىمىزدى ماڭگى ساعىنامىز“ ... ازا بىلدىرۇ- گە كەلگەن شياڭگاڭ قالا تۇرىغىندارى ەسكە ئىئۇسىرۇ سوزدەرىن جازىپ، شىن جۇرەكتىن ەسكە لۇ سىزىمدەرىن ئېىلدىردى .

ورتالىق خالىق ۇكىمەتىنىڭ شياڭگاڭ رەرەكشە اكىمىشلىك را- يونىنداى بايالىنىس كەڭسەسى ورنالاستىرغان ازا ئېىلدىرۇ ورنىنىدا ازا بىلدىرۇگە كەلگەن شياڭگاڭ جۇمىشىى ۇيىمى بىرلەسكەن قوعا- مىنىڭ قۇرمەتتى باسىغى لىن شۇ - ي مىنلاردى ئېىلدىردى: ئتورا- عا جياڭ زېمىنىنىڭ شياڭگاڭغا دەگەن قامقورلىغى ەلگەن ايان، ول مىندەت وتەگەن مەزگىلدە شياڭگاڭ وتانغا ئىساتتى قايتا وردالى . قازىر ول ارامىزدان اتتاندى، ئېىز بۇعان ايرىقشا قايعىرامىز، ونى ماڭگى ساعىنامىز .

”ئوراعا جياڭ زېمىن مىنىدەت وتەگەن مەزگىلدە شياڭگاڭ ورنىقتى ئوتۇدى، وتانغا ئىساتتى ورالۇدى جۇزەگە اسىردى، ەلىد- مىزدىڭ ەكونوميكاسى قارىشتاپ دامىدى. ونىڭ دۇنيەدەن وزعاند- دىغىنا ئبارىمىز ايرىقشا قايعىرامىز“، - دەدى شياڭگاڭ توقمىشلىق كاسىبى بىرلەسكەن قوعامىنىڭ باسىغى چىن خىجلى .

ازا ئېىلدىرۇ سانىغا ەسكە ئىئۇسىرۇ ئۇشىن عانا مەمەس، ونان دا ماڭىزدىسى، بولاشاق ئۇشىن. شياڭگاڭ داشۇەسىنىڭ ليۇ فامىليالى وقۇشىسى: ” مەن نەگىزىدىك قۇرىلىس كاسىيىن وقىپ جاتىرمەن، وقۇمىدى تاۋىسقاننان كەيىن شياڭگاڭغا قۇلىشنا قىزمەت وتەپ، وتانىنىڭ ئۇمىتىن اقتايمىن“، - دەدى .

12 - ايدىڭ 2 - كۇنى ورتالىق خالىق ۇكىمەتىنىڭ اۋمىن رەرەكشە اكىمىشلىك رايونىنداى بايالىنىس كەڭسەسى عىماراتىنداى ازا ئېىلدىرۇ ورنىندا ازا مۇزىكاسى باياۋ قالقتاپ، قوعامدىاعى ار سالانىڭ قايعىلى ساعىنىشتارىن بەينەلەگەن گۇل شەڭبەرلەرى مەن ازا ارناۋلار قارشا بورادى. جۇرتشىلىق ارت - ارتىنان كەلىپ، سۇرەتنىڭ الدىنىدا ئۇنىسىز تۇرىپ، 3 رەت تاغىزم ەتسپ، قايعىلى ازا ئېىلدىردى .

”ئوراعا جياڭ زېمىننىڭ تارىخى ەڭبەگى ۇلى، ئېىز اسا قايد- ھىلى كوڭىل كۇيىمەن ونى تەرەڭ ساعىنىشپەن ەسكە الامىز . ونىڭ كوسەمدىك كەلبەتىن، كەمەڭگەرلىگىن جانە مەيىرىمدىلىگىن كۇنى بۇگىنگە دەيىن ساعىنامىن، كۇلىمسىرەگەن ئسوزى مەن بەينەسى كوز الدىمەن كەتپەيدى“. مەملىكەتنىڭ ساپاسىي كەڭەس تۇراقتى كومىتەتىنىڭ مۇشەسى لياۋ زىيۇن مىنلاردى ئېىلدىردى: اۋمىن ق